

RĪGĀ

2022. gada 17. augustā
Nr. 1-23/095_e

Iekšlietu ministrijai
Paziņošanai e-adresē

Informācijai:
Finanšu un kapitāla tirgus komisijai
Paziņošanai e-adresē

Par likumprojektu "Grozījums Personu apliecinošo dokumentu likumā" (Nr. 22-TA-2368)

Latvijas Finanšu nozares asociācija (turpmāk – Asociācija) pārstāv virkni finanšu iestāžu, tostarp kredītiestādes, pensiju fondus, lizinga sabiedrības, atsevišķus nebanku aizdevējus, kā arī komersantus, kas sniedz finanšu iestādēm nozīmīgus pakalpojumus (Smart-ID, VISA, Kredītinformācijas birojs utt.). Asociācijas biedri aptver vairāk nekā 90% no finanšu nozares dalībnieku, ņemot vērā to aktīvu lielumu un neskaitot apdrošināšanas sabiedrības.

2022. gada 16. augusta Ministru kabineta sēdē tika izskatīts un atbalstīts likumprojekts "Grozījums Personu apliecinošo dokumentu likumā"¹ (turpmāk – likumprojekts), virzot to tālākai izskatīšanai un pieņemšanai Saeimā.

Atbilstoši likumprojekta anotācijai, projekts izstrādāts, lai paredzētu iespēju Latvijas pilsoņiem, nepilsoņiem un bezvalstniekiem, kuriem Latvijā izdotā personu apliecinošā dokumenta derīguma termiņš ir beidzies laikā no 2020. gada 1. marta, to izmantot personas identificēšanai klātienē Latvijas Republikā līdz 2023. gada 30. aprīlim, ja dokuments nav kļuvis nederīgs citu iemeslu dēļ, piemēram, dokuments sabojāts, mainījušās dokumentā ierakstītās ziņas.

Vēršam uzmanību uz to, ka, lai izpildītu Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma un uz tā pamata izdotos normatīvos aktus un ieteikumus dokumenta derīguma termiņš ir būtisks faktors, kas tiek uzraudzīts automatizēti un atkarībā no klienta riska līmeņa arī var tikt ierobežoti finanšu pakalpojumi, ja dokuments netiek atjaunots.

Lielās finanšu iestādēs ar vairākiem simtiem tūkstošu klientu dokumentu derīguma termiņa beigas uzrauga automatizētas sistēmas. Likumprojektā noteiktā pārvešana uz digitālo vidi faktiski nozīmētu nozīmīgas izmaiņas sistēmu darbībā, ko var veikt tikai 6 – 9 mēnešu laikā, ņemot vērā jau citas uzsāktās izstrādes.

Līdz ar to Asociācija informē, ka atsevišķu finanšu pakalpojumu lietošana ar personas apliecinošiem dokumentiem, kuru derīguma termiņš beidzies laikā no 2020. gada 1. marta, kādā laikposmā un kādai klientu grupai var nebūt iespējama, jo tam būtu jāveic IT izstrādes, kuru pabeigšana sakristu ar likumprojektā noteiktā pārejas perioda beigām.

Uzskatām, ka likumprojekts attiecas tikai uz personas identificēšanu klātienē, un arī neparedz pienākumu veikt jebkādas izmaiņas vēlākā klientu un klientu darījumu uzraudzības

¹ Likumprojekts "Grozījums Personu apliecinošo dokumentu likumā" (Nr. 22-TA-2368).
Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/64b177db-1e32-48ce-a19f-0c432c993123

procesā digitālajā vidē, kā to paredz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomas normatīvie akti un ieteikumi.

Tāpat informējam, ka tādi digitālie risinājumi kā autentificēšanās internetbankā, maksājumu autorizācija internetbankā, kuri izmanto personas apliecībā esošos digitālos sertifikātus, nebūs pieejami personām, kuru personas apliecinošos dokumentus aptvers likumprojekts. Šādu personu skaits šobrīd gan nav nozīmīgs. Tāpat maksājumu kontu atvēršana attālināti, ja šajā procesā būs nepieciešami personas apliecībā esošie digitālie sertifikāti, nebūs iespējama.

Ņemot vērā iepriekšminēto, Asociācija tikai informē par likumprojekta ietekmi uz finanšu pakalpojumu saņemšanu un interpretāciju kontekstā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomas normatīvajiem aktiem un ieteikumiem, un ar šo vēstuli neaicina likumprojektā veikt kādus precizējumus.

Ar cieņu

valdes priekšsēdētāja

Sanita Bajāre

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Edgars Pastars, edgars.pastars@financelatvia.eu